

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
S V 0 3 6 G	M 2 0 0	2 0 1 8 - 0 3 - 0 6
Kursnamn	Svenska språket I GR (A), Läs- och skrivutveckling för gr...	
Provnamn	Att beskriva språket	
Ort	Sundsvall	
Termin	V18	
Ämne	Svenska språket	

MITTUNIVERSITETET
Avdelningen för humaniora
Elzbieta Strzelecka
(010 142 81 75)

TENTAMEN
Svenska språket GR (A)
Att beskriva språket, 7,5 hp
den 6 mars 2018
kl. 8.00–13.00

Försök att svara utförligt, men ändå kortfattat på frågorna. **Skriv INTE på baksidorna! Använd vid behov lösa blad.** Inga hjälpmedel är tillåtna. Tentamen består av 19 frågor (11 sidor).

Tentamen består av två delar. Den första omfattar huvudsakligen fonetik, fonologi, semantik och morfologi, den andra syntax och ordföljd. Skrivningen ger maximalt 100 poäng fördelade på 50 poäng per del. För ett godkänt resultat krävs minst 60 % på varje del dvs. minst 30 poäng. Vid underkänt på en av delarna tenteras endast denna om.

Kod: _____

LYCKA TILL!

Nedanstående textavsnitt ska du använda dig av när du ger exempel (där det efterfrågas). Texten är hämtad ur boken "Konsten att vara snäll" av Stefan Einhorn (2005 s. 143).

Framgång

Det finns en klok kinesisk berättelse om framgång. Den handlar om en fattig man som bodde med sin son och deras dyrbaraste ägodel – en häst. En dag försvann hästen. När byborna kom för att beklaga det inträffade, frågade mannen hur de visste att det som hade skett var en motgång. Efter en tid kom hästen tillbaka i sällskap med en flock vildhästar. Mannen hade plötsligt blivit rik. Åter kom byborna, och denna gång lyckönskade de mannen till hans stora framgång. Återigen svarade han med en fråga: "Hur vet ni att detta är en framgång?" När sonen började rida in hästarna blev han avkastad och bröt benet. Benet läkte ihop på ett felaktigt sätt och sonen blev halt. Byborna kom nu för att beklaga motgången som hade drabbat familjen, och mannen svarade med att undra hur de kunde veta att det inträffade verkligen var en motgång. När krig så bröt ut i landet, och alla unga män skickades till fronten, blev den haltande sonen befriad från att tjänstgöra som soldat och kunde stanna hemma i trygghet.

"Framgång" är ett viktigt begrepp, inte minst med tanke på att strävan efter framgång inom olika områden av livet.

1. Figuren nedan kallas för vokalfyrstidning. Den används för att visa var i munnen som vokalerna (4 p) bildas. Tänk dig nu att du har läpparna åt VÄNSTER. Rita in i vokalfyrstidningen:

a)

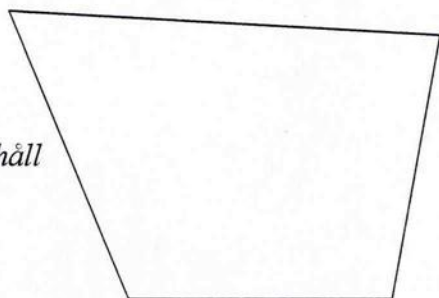
Läget för vokalen /a/ i till exempel *katt*

Läget för vokalen /i:/ i till exempel *bit*

Läget för vokalen /u:/ i till exempel *ko*

Läget för vokalen /e:/ i till exempel *fel*

Läppar åt detta håll

- b) Ange kriterier som används för att beskriva vokaler och sätt figuren ovan i relation till dessa kriterier.

2. Hur många fonem innehåller följande ord?

(2)

garage _____ *stjärna* _____

gång _____ *rinna* _____

3. Ge egna exempel på ordpar som illustrerar a) synonymi, b) homonymi. Ett av orden i varje ordpar ska hämtas från texten. (2 p)

4. Förklara och exemplifiera, gärna med exempel från texten "Konsten att vara snäll"

(6 p)

a) skillnaden mellan adjektiv och particip

b) skillnaden mellan substantiv och pronomen

c) skillnaden mellan interjektionen och verb.

5. Vad menas med kongruensböjning? Förklara och illustrera med mins två exempel tagna ur texten "Konsten att vara snäll".

(3 p)

6. Vilka tre kriterier brukar man använda man för att definiera ordklasser? Välj ett kriterium och (4 p) beskriv det utförligt. Illustrera med exempel, gärna från texten ovan. Ge ett resonerande svar.

7. Till vilket/vilka semantiska fält hör verben *diskutera*, *konversera*, *prata* och *samtala*? Försök (3 p) beskriva semantiska likheter och skillnader mellan dessa verb. Nämn minst två andra verb som hör till samma semantiska fält.

8. I textutdraget nedan finns flera verb. Sortera samtliga verb i grupper av finita (presens, preteritum, imperativ) och infinita (infinitiv, supinum, particip). (4 p)

En dag försvann hästen. När byborna kom för att beklaga det inträffade, frågade mannen hur de visste att det som hade skett var en motgång. Efter en tid kom hästen tillbaka i sällskap med en flock vildhästar.

Finita verbformer _____

Infinita verbformer _____

9. Skriv följande ord, tagna ur texten ovan, i den form som anges: (4 p)

<i>visste</i>	supinum	
<i>fattig</i>	komparativ	
<i>tjänstgöra</i>	preteritum	
<i>man</i>	bestämd form pluralis, genitiv	

10. Ange vilken ordklass de understrukna orden i texten nedan tillhör. (Som ordklassbeteckning räknas: substantiv, adjektiv, pronomen, artikel, räkneord, verb, particip, adverb, verbpartikel, preposition, konjunktion, subjunktion, infinitivmärke, interjektion.) (18 p)

1 Det finns en klok kinesisk berättelse om framgång. Den handlar om en fattig man som
2 bodde med sin son och deras dyrbaraste ägodel – en häst. En dag försvann hästen. När **by-**
3 **borna** kom för att beklaga det inträffade, frågade mannen hur de visste att det som **hade**
4 **skett** var en motgång. Efter en tid kom hästen tillbaka i sällskap med en flock vildhästar.
5 Mannen hade plötsligt blivit rik. Åter kom byborna, och denna gång **lyckönskade** de
6 mannen till hans stora framgång. Återigen svarade han med en fråga: "Hur vet ni att detta är
7 en framgång?"
8
9

<i>en</i>	_____	<i>efter</i>	_____
<i>som</i>	_____	<i>plötsligt</i>	_____
<i>när</i>	_____	<i>åter</i>	_____
<i>att</i>	_____	<i>med</i>	_____

- b) Ge belägg på följande företeelser ur texten ovan. Ange **ett** (och endast ett) exempel på varje företeelse och den rad där det förekommer.

adjektiv	_____ rad _____	infinitivmärke	_____ rad _____
konjunktion	_____ rad _____	subjunktion	_____ rad _____
prepositionsfras	_____ rad _____	nominalfras	_____ rad _____

- c) Precisera det ovan fetstilta substantivet *byborna* beträffande genus, numerus, species och kasus

- d) Ange tempus för de fetstilta verbfraserna *hade skett* och *lyckönskade*.

- e) Ange vilken sorts fraser följande uttryck utgör.

en klok kinesisk berättelse om framgång _____

i sällskap med en flock vildhästar _____

11. Konstruera fullständiga meningar där ordet *att*

(2 p)

- a) är en subjunktion.
- b) är ett infinitivmärke.

12. Ta ut primära satsdelar i nedanstående meningar. När du har fått in alla ord i någon satsdel behöver du **inte** gå vidare och analysera inne i satsdelarna. Använd följande termer: subjekt, predikat, objekt (direkt, indirekt), predikativ, adverbial (rums-, tids-, satsadverbial osv.). Använd inga förkortningar.

(7 p)

a) *En dag försvann hästen.*

b) *När byborna kom för att beklaga det inträffade, frågade mannen hur de visste*

att det som hade skett var en motgång.

c) *Efter en tid kom hästen tillbaka i sällskap med en flock vildhästar.*

d) *Mannen hade plötsligt blivit rik.*

e) *Benet läkte ihop på ett felaktigt sätt och sonen blev halt.*

